

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Tertia singularis industria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Vinum Iovi Servatori mixtum.
 Vini Vis admiranda.
 Venalis sapientia philosophi.
 Varietas pleræ.
 Vivus interrogatus num viveret.
 Volantes homines.
 Vixores viris imperant.
 &c. &c.

Hæc, Faustine, de jocis salibus, facetiis excerptis, aut annotandis dixerim. Tu verò probè memineris, me parte hac teriti de singularibus industriis agere; quas hac formâ adhibere, fortasse non cuivis promptum. Muneris istius est, quod ego mihi sumpsi, monstrare omnigenos enotandi inodos. Capiat, qui potest, & in rem suam trahat.

CAPVT III.

Tertia singularis industria:

EPITOME in Casareæ Baronium, T. Livium, Corn. Tacitum, Suetonium Tranquillum, C. Salustium, Q. Curtium, Iulium Casarem, Ann. Senecam, utrumque Plinium, Iustum Lipsium, alios complures.

E VLOG. Aliam tibi hîc industriam, sed singularem, sed meam monstro. Vis imitari? non veto, imò & juvo. Eminentissimum scriptorem, Casarem Baronium hîc tibi propono, cujus duodecim volumina de Rebus Ecclesiæ sedulo illustravi. Lectio proluxa, fateor, nec omnium est. Ideo Henricus Spondanus duodena illa Annalium Ecclesiasticorum volumina in unum sed grande contraxit. Evolvi & hoc singulari curâ atque industriâ, & inde singulorum annorum epitomen excerpti, quam uno alterove die totam facillimè possim relegere, & pleraque memoriæ mandare. Inde notitia rerum gestarum per duodecim centurias sæculorum. Eten paradi-gma annorum liquet è primis, mediis, ultimis.

Tertia pro excerptis singularis industria:

Et paradigma.

Jesv Christi annus 1. Augusti Imp. 42.

Circumcisio Christi, Calendæ Januariæ expiata. Christus sub Quirino descriptus. Magorum adventus: Quinam ii fuerint, quando fuerint: Fuisse reges. Error de biennii morâ retutatus. De Stellâ. Epiphaniæ festus dies. Jesvs in templo oblatas. Jesvs in Egyptum ductus. Memoria eorum, quæ de Jesv in Egypto. De Infantibus, Herodis iussu jugulatis. Infantes Martyres. De nece Zachariæ.

Christi annus 8. Augusti Imp. 49.

Herodis horrendus morbus & exitus. Archelai regnum. Palæstinæ in Tetrarchias divisio. Jesvs in Palæstinam reducitur.

Christi annus 600. Gregorii M. II. Mauriti. Imp. 18.

Romilda Agilulphi Ducis defuncti conjux, impudicitia ac prodicionis suæ dignam accepit mercedem, palo publicè infixâ. Chajanus rex Avarum Pannoniam & Thraciam vastans, jamque Constantinopoli imminens, Mauritio Imperatori captivos nummo uno viri-tim redimendos offert. Recusat Imperator hoc lytrum persolvere. Neglectus impius, qui tot insontes vili pecuniâ redimendos, passus est perire. Inter legatos regios Phocas centurio paulò liberius Imperatorem allocutus, & ob id à patriciorum uno alapâ percussus, occasionem nova moliendi arripit. Gregorius Mediolanensi Antistiti regem eligendi dat privilegium.

Mauritius Imp. recusat captivos nummo uno viri-tim redimere

Christi annus 602. Gregorii M. 13. Mauriti 20.

Romanos Deus per Longobardos plectit. Tergestinus Episcopus Schismaticus, ad Ecclesiâ concordiam

A redit. Mauritium Imperatorem facti pœnicet, quod facti captivos non redemerit. Ostenta necis suæ accipit. Philippicum sororium in suspensionem trahit, cum præcitur, ut ajunt, ab eo se occidendum, cujus nomen à geminata litterâ PH. inchoaret. Ergo ad omnes Orientis Patriarchas & religiosos viros epistolas mittit, & ab eis preces exposcit. Phocas ad imperium evehitur. Mauritius è fugâ reprehensus unâ cum quinque filiis capite plectitur, dum illud inter suorum supplicia, ad singulorum necem proclamat: *Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.* Phocæ jam Imperatoris vultus & mores describuntur.

Annus Christi 1196. Celestini III. sextus. Henrici V. sextus.

Episcopus Bellovacensis ab Anglis militiæ capitur. Episcopus Eius lorica, quod arma sibi non tangenda tractâsser, ad Bellova-Pontificem mittitur cum dicto: Vide an tunica filii tui sit, an non? Ad quæ Pontifex: Non meus, nec Ecclesiæ nec Christi, sed Martis est filius.

Annus Christi 1197. Celestini III. septimus. Henrici V. septimus & ultimus.

Henricus V. ad Alexium Orientis Imperatorem Constantinopolitanum, legationem misit acerbissimam, & ab eo exegit sexdecim puri puri auri talenta. Eadem legatione ita concussus est Alexius, ut tributi asperam conditionem non rejiciendam censuerit. Hinc spoliatâ tradit Nicetas, templa & cœnobîa, suffossa Imperatorum sepulchra, ut imperatorum aurum posset colligi. Sed illud tam violèter collectum aurum videre non potuit, qui indicendum iussit Henricus Imperator tunc è vivis exemptus. Qui tamen ante mortem ob rapina ingemiscens, pium testamentum condidit. Fridericus II. Henrici filius pro patre imperat. Moguntinus Episcopus Armeniæ regem coronat, &c.

Hoc pede progressus à primo Domini Jesv anno ad hos ultimos, & subinde quædam, quæ mihi visa notatu digniora, liberalius excerpti. Nec operæ pœnicet. Nam ista, mihi crede, ingens præbent lumen in omni genere studiorum. Ita Annalium veteris Testamenti sex volumina, quæ Jacobus Salianus Societatis Jesv Theologus perquam limato sanè iudicio scripsit, in notas meas redegit & excerpti, quæ mihi videbantur fore usui. Addo, ne quid te fugiat: Salianus à protoplastis ad usque Christum, non solum sacram omnem historiam præcæ legis accuratè summâ persequitur, sed eadem occasione profanæ historiæ Græcæ, Romanæ, Barbaræ, & alterius cujuscumque primaria capita, & quidquid demum ab Orbis originibus ad Christi natalem memoratu aut scriptu dignum est gestum exactissimè docet, signatis unâ temporibus, quod historicorum perique neglexere, in rem tantum inveni. Saliani sex libros memoriâ utcumque complecti, est omnem veteris historiæ seriem & mytheria callere. Hic unus ad omnem eruditionis historiæ notitiam sufficeret. Neque hujus operæ me piget.

Eodem modo Titum Livium rei Romanæ facundissimum scriptorem legi, nec omisso verbulo, non resolum, sed & phrasî ac sententiis enotatis. Ita omnes historiæ Livianæ libros in meum succurr & sanguinem verti, paratus exhibere quavis horâ cujusque libri compendium. A Livio decades tres cum dimidiâ, seu libros quadraginta quinque accepimus. Presso pede singulos evolve. Et en quadragesimi quinti stricissimam epitomen.

Elibro 35. Livii, aut 45. Nam Decas secunda periit.

1. Romæ subito ingens exorta est læticia in circo, nullo ejus auctore. Tandem Romanus Consul litteras laureatas accipit, Perseum regem à Romanis esse victum.

Romæ in circo nullo auctore ingens exortata est læticia.

etiam. Hic festivissimus populi unâ spectantis clamor & applausus maximus. Tempa urbe totâ referatissima, dum pro se quisque privatim Diis gratias meminisse studet. Deinde supplicationes publicæ quinque dierum ad omnia Deorum pulvinaria decretæ; hostiis majoribus litarum.

2. Æmylius Consul visis Persei tabellis, illacrymavit dejecti fato. Quia tamen Perseus se regem in illis appellare non omisit, eorum nihil, quæ peteret, impetravit. Deinde frustra latebras & fugam in templo quaesivit. Romanis demum se dedit, in castra Romana venit. Oratione Consul is de fortuna perditâ humaniter, sed lacrymans exceptus est. Hic finis belli per quadriennium cum Perseo gestis.

3. Popilius Romanæ curiæ legatus Antiochum regem virgâ suâ, quam manu gerebat, circumscribit, & jubet prius responsum reddere, quam circulo excideret.

4. Mafgaba Mafaniffæ filius miram suo parenti benevolentiam conciliat. Munera ei, omniſque sumptus, quoad in Italiâ fuit, publicè præbitus. Sacrificatum in foro Romæ quinquaginta capris ad expianda prodigia. Legationes de victoriâ gratulantium auditæ, Rhodiiorum rejectâ. Elegans Rhodiiorum oratio, unius aut paucorum crimen, non omnium esse faciendum. Post orationem omnes procubuerunt, & supplices jactarunt oleas. Rhodii nec hostes judicati, nec focii.

5. Descriptio locorum & urbium quarundam Græciæ. Duobus ob bellum Macedonicum, triumphus est decretus, L. Paulo Æmylio meritissimè negatus. Actum pro illo prolixâ & admodum disertâ oratione, denique cicatrices corporis aliâque vulnera pro salute Reipublicæ excepta, sunt ostensa. Tandem & Paulus triumphavit, & Perseum regem cum tribus filiis ante curium duxit, sed triumpho lætitiâ cognata duo funera temerârunt. Duos habuit Æmylius filios; mors unius, patris triumphum præcessit, alterius secuta est. Ipse pater laudatissimè oratione ad populum dixit.

6. Rex Prusias Romam venit, ubi victoriam Macedonicam gratulatus in Capitolio sacrificavit, & Nicomedem filium senatui commendavit. Dicitur & limen curiæ osculatus, senatores autem suos servatores appellasse. Lustrum à Censoribus conditum, ait Florus in suâ epitome. Centa capita civium trecenta & duodecim millia octingenta quinque. Ego in Livio de his nihil reperio.

Hæc ego ante annos pene quadraginta, meo bono subnotavi: & quod in hoc quadragesimo quinto seu ultimo Livii libro, id etiam in primo, id in omnibus observavi, eò conſtitit, ut non rem solum, & historiam præcæ condiscerem, sed ne phrasim & sententias negligere, de quo paulò post. Sed hic etiam istud probissimè tene, meliores ac notiores hos auctores non tantum in compendium dicto modo redigendos, sed historias selectiores ex iis in tua Historica ita excerpendas, ut non ad verbum ea excribas, sed ut lemmae posito, prout superius dictum, succinctè rem enotes; addito auctore, libro, capite, paginâ.

Quod autem in Livio, hoc in Senecâ, Tacito, Suetonio, Salustio, Curtio, Cæsare, utroque Plinio, scriptoribus Augustæis, Ælio Spartiano, Julio Capitolino, Ælio Lampridio, Vulcatio Gallicano, Trebellio Polione, Flavio Vopisco, & quibusdam recentioribus facris & profanis legendis feci. Et en Notas Livianis simillimas. Ideo ne frustra hic moremur, ad Justum

Justum Lipsium eximii viri iudicii, eruditionis summæ, & rex in mansuetiori maxime Mutarum regno, ut supra demonstratum est, libros scripsit plurimos, ut supra recitavi. Horreat lecturus Lipsium, tam copiosæ scriptionis molem. Ego etiamnum juvenis, tibi uni Faust-

ne hoc dixerim, quem nil celare possum, omnes Lipsii libellos & libros perlegi ad verbum, nec syllabâ dimissâ, idque singulari studio & curâ. Nulla scriptio harum me præterit, quin eam redigerem in meam epitomen. Hinc natus mihi liber meâ manu scriptus, seu, idiographus, neque facilius, & non eum simul liberalis index. Nec impensè me laboris unquam pœnituit. Hinc mihi (præfiscini & eniâ tuâ dixerim) antiquitatis eruditæ multa notitia. Hinc ego plurimum sapissimè adjutus sum, & etiamnum crebrius in hac Lipsianâ domo diverſor, non styli, (quem nemo imitari poterit, aut voler, nisi affectatio imprudens) sed eruditionis causâ, quam copiosè suggerit. Atque hæc etiam una è meis olim industriis fuit. Affirmo sanctissime: Usus fructum ex iis omnibus tuli uberrimum. Hæc Faustine, non sunt, ut equi ad præsepe, qui quò numerosiores, hoc plures & ampliores avenæ agros demetunt. Hæc talia scripta sine impendiis ullis hospitantur: neque diu laxitatem quarunt; exiguis forulis tutò latent. Sed esto industriarum talium mihi hætenus vix ullus fuerit usus, id tamen inter maxima emolumenta numero, Tempus non perdidisse.

CAPUT IV.

Quarta singularis industria:

Duplicis ordinis, profani & sacri, Excerpta.

I Am supra parte secundâ, capite tertio, universè tres statui classes, in quas omnia, quæ sedulo lectori veniunt enotanda, referri possunt. In tres istas classes, tam sacra, quam profana diximus conjicienda: neque revocabimus dicta ad singularem hæc industriam monstrabimus. Imitetur, qui voler, nihil hic suademus; imò potius dissuademus; præcipue juveni laboris impatienti.

Ergo Lemmata, Adversaria, Historica, omnem Exceptorum materiem recipiunt; sacram, profanam. Ego tamen tres classes illas in Notis meis geminavi, statuique Lemmata sacra, & Lemmata profana; Adversaria sacra, & Adversaria profana; Historica sacra, & Historica profana: ita his sexuplices quoque indices adjunxi. Discrimen & quidem maximum inter profana & sacra, inter poetica & spiritualia, vel heri natus infans norit. Verbi gratiâ: Alterius generis est, quod Tacitus de Nerone, & quod Lipomanus aut Surius de Hilario ne memorant; profanum illud, hoc sacrum est. Idem de innumeris aliis sentiendum. Nec magni laboris est, quid sacrum, quid profanum sit, discernere; sed laboris non parvi est, utrumque in diversas classes excerpere. Nam si Historica non geminatam, sed unam tantum classem constituent, tunc quidquid historiæ de Nerone, Hilario, ac ipso Christo, &c. enotare lubear, ad Historica, unicam classem illam reduces. Idem de Lemmatibus & Adversariis judicandum. Trigeminam ergo hanc classem meo consilio non multiplicabit, qui se labori imparem judicaverit. Præstat curare unum rectè, quam duo malè. Hanc autem industriam, mi Faustine, censui aperiendam, ne tibi, quem ut alterum me complector, quidquam in his mysteriis tegerem. F A V S T. Hunc tuum in me affectum excuscor, Eulogi, sed ne quid amittamus diei, tu, quantis potes, passibus perge. Omnes ego loquendi vices in mensam differo. Hodie nec mutum me habebis, nec abstemium convivam.

CAPUT